

Mantsuria Ja Ulkomaiset Imperialistit

Mantsuria on jälleen joutunut etutilalle eli kukkopalaseksi kausainvälisessä riidassa. Tämä ei ole sille ensimmäinen kerta ja tuskin vielä viimeinenkään. Vuosikymmenien ajan on Mantsuria ollut riidan aiheena. Väliin siitä on kiistellyt Venäjä ja Japani, väliin Venäjä ja Kiina. Tällä kertaa riita suoranaistemmin koskee Kiinaa ja Japania, mutta uhkaa siihen sekaantua Venäjä ja mahdollisesti toisetkin maat, joilla myös on aineellisia etuja valvottavana Mantsuriassa.

Mukdenin valtaus japanilaisten sotilaiden toimesta, mikä toimitettiin sen jälkeen kun ilmoitettiin kiinalaisten yrittäneen räjäyttää ilmaan osan Etelä-Mantsurian rautatiestä, ei ollut mitään muuta kuin kiihoitusta, jonka avulla ja varjossa joudutettiin muista syistä johtuneita tavoitteluja. Samanlaisia kiihotustapauksia on sattunut ennenkin. Noin kaksi vuotta sitten Harbinissa tapahtui jotain sellaista, mistä Venäjä sai aiheen lähettää sotilaita Pohjois-Mantsuriaan ja kaapata täydellisen kontrollinsa alaiseksi Itä-Kiinan rautatie.

KUTEN sanottu, mitä Mantsuriassa nyt tapahtuu ei ole uutta, vaan mahdollisesti viimeinen vaihe vuosikymmeniä kestäneissä Japanin pyrkimyksissä saavuttaa taloudellisesti ja valtiollisesti tärkeän Aasian itäosan pohjoisosan yliherruus. Voidaan helposti selittää että kun Japani Portsmouthin rauhan jälkeen sai haltuunsa Port Arthurin, kun puolet arvokkaita metsästys- ja kalastusalueita käsittävästä Sahalinin saaresta joutui Japanin yliherruuden alaiseksi, kun japanilaisille kuuluva Etelä-Mantsurian rautatie samalla leikkaa Venäjän vaikutuspiirissä olevan Itä-Kiinan rautatien, kävi jokaiselle asioita seuraavalle selväksi, että Japanin kunnianhimoisiin pyrkimyksiin kuului yrittää saavuttaa ylivalta Tyynenmeren rannikolla.

Ennenkuin alamme lähemmin seuraamaan Japanin tavoitteluja Mantsuriassa meidän sopia katsoa, missä Venäjän edut voivat kietoutua kysymykseen. Yleensä tiedetään, että kun tuli ensimmäiset tiedot japanilaisten sotilaiden valtauksista moskovalaiset lehdet pidättäytyivät kaikesta arvostelusta. Ne yksinkertaisesti tyytyivät julkaisemaan Kaukaisesta idästä tulevat viralliset tiedot. Mutta niin pian kun Japanin sotilaat alkoivat tunkeutumaan sisemmälle pohjoiseen käsin, muuttui ääni venäläisissä lehdissä. Venäjä tuskin välittää Mantsurian alueista. Mutta se katsoo terävällä silmällä jokaista liikettä, mikä vain näyttää uhkaavan Itä-Kiinan rautatietä, tuota elinhermoa, mikä yhdistää Venäjän Tyynenmeren kanssa. Venäjän merirannikko lännessä on verrattain lyhyt ja sitä on strategisesti vaikea puolustaa: Siperian mahdollisuuksien käyttäminen suuressa mittakaavassa ja sen valtiollinen puolustaminen on käytännöllisesti mahdollista ainoastaan siinä tapauksessa, että Venäjä säilyttää Itä-Aasiassa

”Imperialistiset kukot Mantsuriaan tuokilla”

pääsyn merelle. Vladivostokin nimi onkin suomenmennettuna ”Idän hallitsijatar”. Neuvostohallitus ei suinkaan voi jättää vaaranalaiseksi tämän tukikohdan puolustamista ja omistamista, jota historiallisesti pidetään Venäjän itäaasialaisen valta-aseman hallitsijattarena. Venäjän liikenneyhteys Vladivostokin kanssa on perin vaikeaa jos sen täytyy kulkea suunnattoman kiertotien kautta — Amurin rautatietä myöten. Siksi sen täytyi hankkia kontrolli Itä-Kiinan rautatiehen, vaikka se olikin yhtä militaristista

kuin minkä tahansa muun militarismimaan hommat.

Nämä kaksi rautatietä, itäkiinalainen ja etelämantsurialainen, hallitsevat sekä taloudellisesti että strategisesti koko Tyynenmeren rannikkoaluetta. Taloudellisesti Japanilla on täällä suuremmat edut, sillä sen täytyy saada lähtettä tavaroihtaan Harbiniin ja sieltä edelleen. Tunnettua myös on, että Japani yhä kasvavan liika-asutuksen tähden yrittää saada uusia asuma-alueita Mantsurian tasangoilla. Japani omistaa Etelä-Mantsurian rautatien. Se on kuitenkin vain pieni osa siitä, mitä japanilaiset Mantsuriassa omistavat. Mantsuriassa on kaivoksia, myllyjä ja tehtaita, jotka kuuluvat japanilaisille pääomille, niistä huomattavat Fushun hiilikaivokset ja Anshan terästehtaat.

Etelä-Mantsurian rautatie ei ole ainoa Mantsuriassa olevista rautateistä, joissa japanilaisilla on kiinnityksiä. Mantsuriassa on noin 3,700 mailia rautatietä ja siitä huomattavan suuri osa sellaista, mikä omistetaan kiinalaisten ja japanilaisten kesken yhdessä. Jotkut arvioivat, että japanilaisten sijoitukset Mantsuriassa nousevat ehkä biljoonaan dollariin.

Vaikka Japani on sijoittanut suuren määrän omaisuuksia Mantsuriaan, niin se ei ole kuitenkaan onnistunut siirtämään kansalaisiaan sinne muuta kuin hyvin vähäisen verrattuna laajakantoisiin suunnitteluihinsa. Mantsuriassa on tuskin paljoakaan enempi kuin 240,000 japanilaista. Kiinalaiset ovat huikean suurena enemmistönä kaikista kansoista, niitä arvioidaan olevan noin 29 miljoonaa. Yksinpä vuoteen 1929 päättyneen kuuden vuoden ajalla kiinalaisia siirtyi Mantsuriaan yli viiden miljoonan. Mantsuria siis on muodostunut todelliseksi siirtomaaksi kiinalaisille. Korealaisia Mantsuriassa on ehkä lähelle miljoona.

Mantsuria on nouseva teollisuusmaa, sellainen suuri ahjo, jossa aasialaisia kansanheimoja sekaantuu ja muodostaa uutta rotua, josta aikain kuluessa epäilemättä kehittyy sekä taloudellisesti että henkisesti huomattava ja voimakas kulttuurikansa.

Mantsuria oli vuosisatojen ajat suljettu maa, mantsujen hallitsijasuvun kotimaa. Vuonna 1644 tämä mantsujen dynastia pääsi Kiinan hallitukseen. Tämänkään jälkeen ei vuosisatoihin sallittu kiinalaisten siirtyä Mantsuriaan muuta kuin erikoisilla passeilla ja niitä ei annettu juuri muille kuin hallituspiireihin kuuluville. Jonkun verran kiinalaisia kuitenkin tunkeutui salaa Mantsuriaan. Mutta väestön enemmistö muodostui mantsuista ja niiden lisäksi tunguusi-, tataari- ja mongoliheimoista, jotka asuivat hajanaisissa kylissä joko vuorten laitamilla tai sitten tiheissä tasankomaiden metsissä.

Mutta sitten alkoivat asiat muuttumaan. Vuonna 1894 syttyi venäläis-kiinalainen sota Koreaa koskevasta kysymyksestä. Sen jälkeen

alettiin rakentamaan rautateitä. Boksarikapinan aikana Venäjän tsaarin sotilaat miehittivät melkein jokaisen kylän ja kaupungin Mantsuriassa ei suinkaan tarkoituksella "suojella Pekingissä oleva Venäjän lähetystö," vaan aikomuksessa kaapata Mantsuria Venäjän alusmaakunnaksi. Venäläis-japanilaisen sodan aikana Kiina oli sivustakatsoja ja sellaisessa vakaumuksessa, että kumpi tahansa voittaa, niin se sieppaa Mantsurian. Joissakin piireissä ollaan siinä vakaumuksessa, että Yhdysvaltain painostuksesta edesmenneen presidentti Rooseveltin aikana Portsmouthin rauhassa Mantsuria jäi Kiinalle, ikäänkuin "raja-aidaksi" Venäjän ja Japanin välille.

Tässä yhteydessä tulokoon mainituksi, että Yhdysvallat on aina ollut vastaan sitä, että Japani saisi kiinteän jalansijan Aasian mantereella. Yhdysvaltain ja Japanin välillä on kilpailu herruudesta Tyynellämerellä ja Japanin yliherruus Mantsuriassa merkittelsi voimakasta tukikohtaa sen laivastolle. Vuosia, ehkä vuosikymmeniäkin, on pidetty ilmeisenä tosiasiiana, että Yhdysvaltain ja Japanin välillä joskus sytyy sota. Juuri tämän mahdollisuuden varalta Yhdysvaltain täytyi saada Filippiinit tukipaikaksi, jonne voitiin laittaa sotalaivastolle keskuksa.

Portsmouthin rauhansopimuksen jälkeen kiinalaisia alkoi siirtymään Mantsuriaan maanviljelystä harjoittamaan. Mantsuria on tullut maailman kuuluksi soijapapujen tuottamisessa. Vehnä ja muunlaistakin viljaa myös kasvatetaan. Maanlaatu on rikasta ja suurin aluein erittäin suotuisaa suurviljelykselle. Kivihiiltä on maassa ja samoin mineraaliaineita.

Monet ehkä ovat joutuneet ihmettelemään luksiensa lehdistä uutisia, joissa kerrotaan "rosvoista", joiden kanssa japanilaiset sotajoukot ovat joutuneet ottamaan yhteen jo useltakin kertoja tällä kertaa käynnissä olevan selkkauksen aikana. Nämä, joita rosvoiksi tässä tapauksessa nimitetään, eivät ole juuri sellaisia kuin me voisimme tuolla nimityksellä tavallisessa europalaisessa tai vaikkapa amerikalaisessakin kansanpuheessa ymmärtää.

Jo ennen kuin kiinalaisia alettiin suuremmissa joukoissa laskemaan Mantsuriaan, ilmaantui siellä joko seikkailuhalusta tai sitten muusta syystä innostuneita joukkoja, jotka tunnetaan nimellä hunghuusit. Nämä olivat alkuaan ja ovat kai vieläkin rohkeita ja oppineitakin taistelijoita ja elävät ne järjestetyissä yhdyskunnissa. Hunghuusit kyllä ryöstävät kyllä, tekevät joskus vaikka minkälaista ilkeyttä, mutta ne samalla myös tarjoavat suojelusta.

Eräs venäläinen sahalaitoksen omistaja Mantsuriassa kertoi kerran, että jos hän ei halunnut metsiensä palavan tai joissakin tapauksissa sahalaitokselle matkalla olevien tukkien häviävän, niin hän maksoi vissin summan korvausta

Kansainliiton "pilinpöuhalluksella" ei näyttä olevan miukkäänlaiist merkitystä.

hunghuuseille. Sen kun hän teki, niin tukit tulivat aina perille ja ne olivat matkalla suojeluksen alaisena.

Sen jälkeen, kun Mantsuria avattiin kiinalaiselle siirtolaisuudelle, tekivät viranomaiset useita yrityksiä hävittääksensä hunghuusit väkivaltaisesti. Mutta niistä ei ollut toivottuja tuloksia. Vihdoin viranomaiset huomasivat että paras ja tehoin keino oli hunghuusiin hävittämisessä siinä, että lukutaitoisille annettiin ympäristön palkkataksaan verraten hyväpalkkaisia tehtäviä ja lukutaidottomia otettiin varsinaiseen sotilasarmeijaan.

Vuonna 1911 tapahtuneen vallankumouksen jälkeen kun Kiinassa tuli kansanvaltainen hallitusmuoto ja Mantsuria alettiin hallitsemaan kuvernöörien kautta, sattui yhden kerran niin, että sotilaskuvernööriksi tuli entinen hunghuusi-päällikkö Tsangtsolin. Tämän hallitusaika oli rauhallisinta mitä tunnetaan vuosikymmenin Mantsurian historiassa. Niihinkin aikoihin ulkopuoliset yrittivät juonitteluja Mantsuriassa, mutta ne eivät päässeet merkitsevään alkuun.

Tsangtsolia jotkut nimittivät "tulisiilmäiseksi hallitsijaksi". Mies oli opiumin käyttäjä, mutta briliantti politikoitsija. Niihin aikoihin Mantsuriassa alkoi nousemaan teollisuuksia, rakennettiin rautateitä, avattiin kaivoksia, laitettiin tehtaita ja avattiin maata viljelykselle. Tsangtsoli rikastui persoonallisesti, mutta samoin rikastui Mantsuriakin aineellisessa hyvinvoinnissa. Tsangtsolin aikana hunghuusiin toiminta taukosi melkein tyystin mikäli siitä voidaan rosvouksena puhua.

Mantsurian pohjoisosassa sanotaan tällä kertaa olevan kasvamassa uusi kansanrotu. Tämä

kai pitää erikoisemmin paikkansa Harbinin ympäristöihin nähden ja myös Bargan alueilla. Venäjän vallankumouksen jälkeen Mantsuriaan pakeni suuret määrät venäläisiä, jotka yleisesti nykyään tunnetaan valkovenäläisinä, koska ne olivat bolshevistista hallitusta vastustavia aineksia. Mantsuriassa on ehkä loppupuolelle miljoona korealaisia. Venäläisiä arvioidaan olevan noin 140,000 ja mongolialaisia sitten lisäksi, mutta näiden lukumäärästä ei ole minkäänlaista varmuutta. Burjaatteja kanssa on jonkun verran. Venäläiset ovat aina olleet rotuennakkoluuloista vapaata kansaa. Tämä ilmiö näyttää itsensä selvästi myös Mantsuriassa. Siellä olevat venäläiset menevät avioliittoon helposti toisiin heimoihin eli sanottaisiinko rotuihin kuuluvien kanssa. Näistä tällaisista avioliitoista tulevat jälkeläiset muodostavat uutta rotua, euraasialaisia tyyppejä, eli europalaisten ja aasialaisten sekoittumisesta tulleita jälkeläisiä. Asian tuntijat selittävät, että tähän uuteen rotuun kuuluvat näyttävät olevan voimakkaita ja nopealiikkeisiä. Sitä seikkaa naisten puolelta kuvaamaan kerrotaan usein pari vuotta sitten tapahtunut tosiasia. Tähän uuteen rotuun kuuluvia nuoria naisia osallistui eräisiin urheilukilpailuihin Kiinassa ja seurauksena siitä oli, että he veivät kaikki palkinnot naisten kilpailuissa.

Korealaiset ja kiinalaiset ovat tavallisesti aina vähän huonoissa väleissä ja tämä pitää paikkansa varsinkin työläisiin nähden. Korealaisten elämäntaso on vielä alempana kuin kiinalaisten ja siitä kai johtuu että he pyrkivät esiintymään palkkojen alentajina. Ei ole muuta kuin joku viikko aikaa siitä kun meikäläisessäkin lehdessä julkaistiin eräs uutinen, jossa mainittiin, että "korealaiset talonpojat olivat Mantsuriassa korjaamassa vehnää japanilaisten sotilaiden suojelemana." Uutisessa ei kerrottu sen enempää. Mutta hyvällä syyllä voisimme olettaa kysymyksessä olleen vaikkapa työselkkauksen. Selitetään, että korealaiset vihaavat japanilaisia kotimaassaan ollessa, mutta jouduttuaan Mantsurian puolelle pyytävät suojelusta Japanilta. Tässä ilmeisesti kuvastuu korealaisten ja kiinalaisten välinen kankeaniskaisuus.

Meidän ei ollenkaan tarvitse epäillä tehdesämme johtopäätöstä, että mikä hyvänsä ulkovaalta, olkoonpa se Japani, Venäjä tai Yhdysvallat, jos valloittaa Mantsurian, niin se ei tule olemaan pitkäaikainen voitto. Kiinalaiset ovat ehdottomana enemmistönä Mantsuriassa ja se seikka sinänsä pitää sen Kiinan yhteyteen kuuluvana. Sillä välin kun Kiina ja Mantsuria ovat aineellisesti vaikeassa asemassa ja militaristisesti heikkoja, voivat ulkovaallat kyllä orjuuttaa sotavoimainsa avulla. Mutta hankausta tulee olemaan jatkuvasti kunnes Mantsuria voimistuu siinä määrin että se kykenee katkaistamaan näppäimet ulkovaalloilta.